

Miljøtilladelse

Sdr Farup Vej 42, 6760 Ribe.

23. oktober 2023

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 23/365

Sagsansvarlig: Cha8

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIGT	10
ØVRIGE FORHOLD	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
INDLEDNING	12
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	12
Husdyrbrugets beliggenhed.....	14
Driftsbygninger.....	16
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	18
Foder	20
Husdyrgødning	21
Ressourceforbrug	22
Affald	22
Spildevand/restvand	23
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	25
Lugt	25
Støj og rystelser	26
Transport.....	30
Støv, fluer og skadedyr	32
Lys.....	33
Driftsforstyrrelser og uheld	33
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	35
Landskab og kulturmiljø.....	35
Ammoniakupåvirkning af naturområder.....	36
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	39
HØRING	40
SAMLET VURDERING	40
BILAG 1 PRODUKTIONSAREALER I STALDE	41
BILAG 2 LANDSKABSVURDERING	42

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Sdr Farup Vej 42, 6760 Ribe i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Sdr Farup Vej 42, 6760 Ribe kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.853 m² til 2.249 m² i nye og eksisterende stalde.
- Etablering af en tilbygning på 328 m² i forlængelse af eksisterende foderhal/kalvestald.
- Fleksibilitet til at producere alle typer kvæg i staldene.

Tilladelsen meddeles efter § 16b i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Sdr Farup Vej 42, 6760 Ribe, matrikel nr. 30a Sdr. Farup By, V. Vedsted. Ejendomsnummeret er 5610315877. Bedriftens CVR nr. er 27428843 og CHR nr. er 46653. Husdyrbruget ejes og drives af Søren Sørensen, Sdr Farup Vej 36, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 237762. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Ungdyrsstald (E)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	93
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	271
Kostald (A)	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl el. ringkanal)	100
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	50
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl el. ringkanal)	1.215
Ungdyrsstald (D)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	162
Kalve (F)	Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	62
Dybstrøelse (G)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	296

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Indretning og drift

4. Den nye stald (bygning G jf. kort 2) skal opføres med en afstand på minimum 5 meter til naboskellet til Sdr Farup Vej 36 (matr. nr. 32a Sdr. Farup By, V. Vedsted).
5. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
6. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

7. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder 1.200 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	285 m ²

8. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
9. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Ressourceforbrug

10. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
11. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
12. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

13. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

14. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Spildevand

15. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald (bygning G jf. kort 2) skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Lugt

16. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
17. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.
18. Pumpning af gylle fra kanaler / fortank til gyllebeholder skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.
19. Udrensning af dybstrøelse og fast møg samt intern transport heraf fra Sdr Farup Vej 42 til Sdr Farup Vej 36 skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.
20. Daglig omrøring af gylle i staldene på Sdr. Farup Vej 42 skal ske på hverdage i tidsrummet kl. 7.00 – kl. 18.00.

Støj

21. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

22. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
23. Daglig foderblanding må ikke foregå før kl. 7.00. Kan det vha. en støjberegning/-måling dokumenteres, at støjkrav til omboende er overholdt, kan Esbjerg Kommune vælge at se bort fra vilkåret.
24. I forbindelse med ensilering gives der dispensation til, at støjgrænseværdien kan forhøjes med +5 dB(A) i dagtimerne på hverdage (kl. 7.00 -18.00) og lørdage (kl. 7.00 - 14.00) i forbindelse med ensilering i maksimalt 10 dage pr. år.
25. Der skal føres en logbog, der dokumenterer dato og sluttidspunkt for hjemtransport og oplagring af ensilage. Logbogen skal kunne fremvises på forlangende.
26. Omrøring af gyllebeholderen på Sdr Farup Vej 42 må kun foregå på hverdage kl. 7.00 - 18.00 eller lørdage kl. 7.00 - 14.00. Hvis ansøger kan indsende dokumentation for støjgrænseværdierne også kan overholdes på øvrige dage og i andre tidsrum kan Esbjerg Kommune vælge at se bort fra vilkåret.
27. Tømning af gyllebeholderen på Sdr Farup Vej 42 må ikke foregå i nattetimerne (kl. 22.00 - 7.00). Hvis ansøger kan indsende dokumentation for støjgrænseværdierne kan overholdes i nattetimerne kan Esbjerg Kommune vælge at se bort fra vilkåret.
28. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

29. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

30. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

31. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

32. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
33. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux.

Landskabelige værdier

34. Stalden (bygning G jf. kort 2) skal opføres med samme højde (ca. 5,5 m) og bredde (ca. 16 m) som eksisterende bygning F jf. kort 2, der forlænges. Længden må maksimalt være 21 m. Stalden skal opføres med gråt tag, røde stålplader i gavle og sider under gardiner/net.

Uheld

35. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte

eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 30. oktober 2023 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 26. november 2023.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Sdr Farup Vej 42, 6760 Ribe har søgt om at udvide produktionsarealet i nye og eksisterende bygninger.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning². Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Søren Sørensen ønsker at udvide sin kvægbesætning på Sdr Farup Vej 42, 6760 Ribe.

Der er søgt om tilladelse til at

- udvide produktionsarealet fra 1.853 m² til 2.249 m² i nye og eksisterende stalde.
- etablere en tilbygning på 328 m² i forlængelse af eksisterende foderhal/kalvestald.
- producere alle typer kvæg i staldene.

På vegne af ansøger har Sagro den 2. januar 2023 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 237762 og er version 5.

Samdrift

Søren Sørensen ejer og driver kvægbrugene på Sdr Farup Vej 36 og 42, der matrikulært grænser op til hinanden. Historisk set er de to kvægbrug blevet miljøvurderet samlet, da vurderingen hidtil har været, at de to kvægbrug er teknisk og forureningsmæssigt forbundne.

Ifølge husdyrbrugloven gælder det, at hvis et husdyrbrug, der er omfattet af tilladelsespligt efter § 16 b, både er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene tillades samlet.

Esbjerg Kommune bemærker, at der er tale om to husdyrbrug, der har samme ejer og som er beliggende på hver sin ejendom med hvert sit ejendomsnummer. Udgangspunktet er derfor, at de to husdyrbrug skal tillades hver for sig.

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

I forbindelse med den indsendte ansøgning om miljøtilladelse har ansøger redegjort for, at Sdr Farup Vej 42 ud fra ovenstående kriterier bør have en særskilt miljøtilladelse. Ansøger ligger følgende til grund for at der ikke er teknisk forbindelse:

- Anlæggene på de to ejendomme kan fungere som uafhængige enheder, der kan drives selvstændigt. Det vil reelt være muligt, at frasælge den ene ejendom, og så kan hver ejendom drives videre med kvæg. Det kan ske ved at kvierne opstaldes på et kviehotel i stedet for på nr. 36. På samme måde kan nr. 36 uden problemer drives som kviehotel med kvæg fra andre ejendomme end nr. 42.
- Den eneste forbindelse mellem de to ejendomme er, at der er dyr fra den samme besætning på de to ejendomme, og der opbevares foder m.m. på begge ejendomme. Foderet blandes samlet og udfodres til dyrene på begge ejendomme. Husdyrbruget på nr. 36 vil kunne gøre brug af markstakke til ensilageoplag, hvis det skal have tilstrækkelig kapacitet til ensilage i siloerne på ejendommen. Der er ingen fysisk forbindelse (rør eller slanger) eller andre fælles anlæg eller tekniske installationer, der forbinder de to ejendomme. De to ejendomme har desuden hvert sit stuehus. Husdyrbrugene har selvstændige anlæg til opbevaring af flydende gødning og separate vandboringer og elmålere. På nuværende tidspunkt er der nogle genstande som f.eks. dieseltanke, som nu er fælles for de to ejendomme. Det vil dog være meget enkelt at få en dieseltank m.m. på hver ejendom.

Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere afklaring af, om de to husdyrbrug er teknisk forbundne, og supplerer ansøgers oplysninger med følgende:

- Maskinerne der anvendes til blanding og udfodring er fælles. Der er en intern transportvej mellem de to ejendomme, der anvendes ved bl.a. fodring.
- Der er en fælles møddingsplads på nr. 36. Husdyrbruget på nr. 42 vil kunne gøre brug af markstakke til opbevaring af komposteret husdyrgødning eller afsætning til biogas-selskab.
- Flydende afgasset gødning afhentes fra stalde til afgasning fra begge ejendomme. Der leveres afgasset gylle tilbage til ejede og lejede gyllebeholdere.
- Halm til anvendelse på begge ejendomme opbevares kun på nr. 36 samt tredje ejendom.
- Døde dyr opbevares samlet for begge ejendomme på nr. 42 nær skel mellem de to ejendomme.
- Spildolie opbevares både på nr. 36 og 42. Der er fælles opbevaring af kemikalier på nr. 42.
- Kvæget på de to ejendomme er registreret i samme CHR nr. (nr. 42).
- Der udarbejdes fælles gødningsregnskab for de to husdyrbrug.
- Kælving og malkning foregår på nr. 42. Kun goldkøer opstaldes på nr. 36.
- Der er ikke fælles personalefaciliteter på de to ejendomme.

Et enkelt fælles teknisk anlæg medfører som udgangspunkt ikke i sig selv, at to husdyrbrug skal anses for at være teknisk forbundet, men tilstedeværelsen af flere fælles tekniske anlæg kan ud fra en samlet konkret vurdering føre til, at dette er tilfældet.

Esbjerg Kommune vurderer, at møddingspladsen og maskinerne til foderblanding er fælles tekniske anlæg for de to husdyrbrug. Derudover opbevares døde dyr, halm,

olie mm. samlet lige som dyreholdet er registreret sammen i det centrale husdyrregister og gødningsregnskab. Dette indikerer, at der med den nuværende og fremtidige ansøgte drift kan være teknisk forbindelse mellem de to ejendomme.

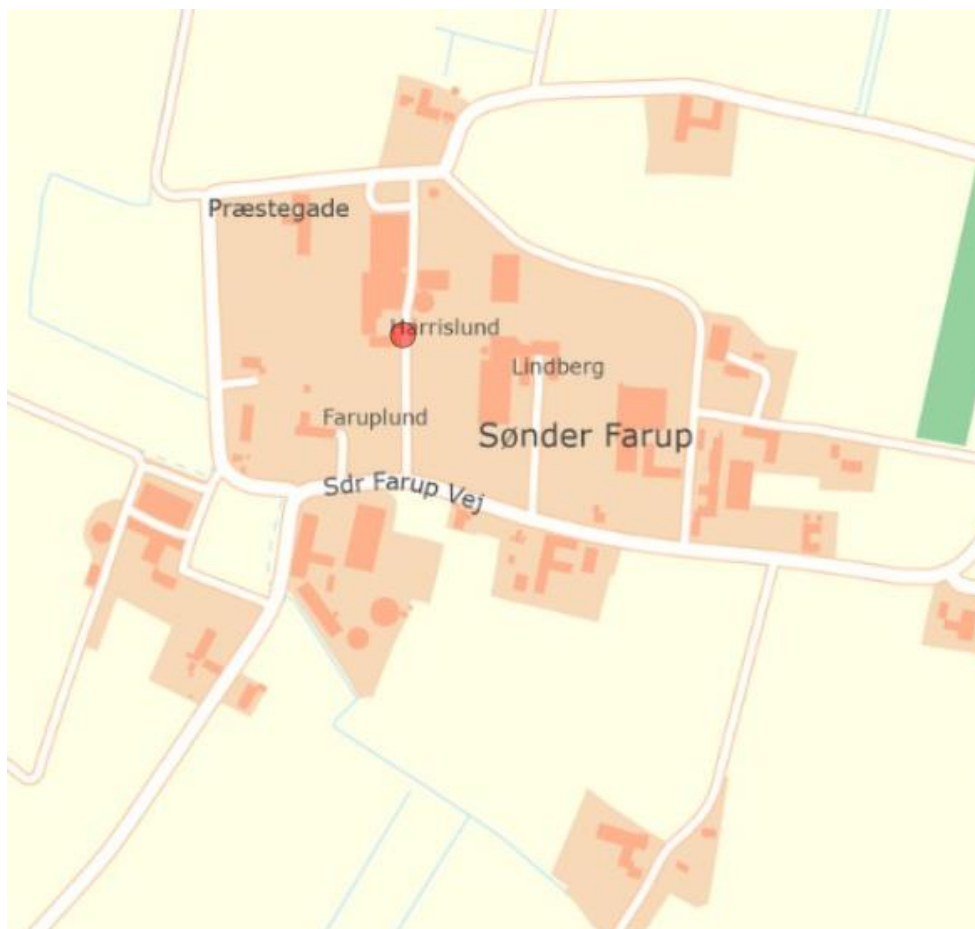
Tilstedeværelsen af egne boliger og medarbejderfaciliteter på hver ejendom, separat afhentning af gylle på hver ejendom, selvstændige ejede/lejede gyllebeholdere understreger dog, at hver af de to husdyrbrug kan drives helt uafhængig af hinanden med få tilpasninger.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at særligt muligheden for at drive husdyrbrugene uafhængig af hinanden efter få tilpasninger betyder, at der ikke er teknisk forbindelse imellem Sdr Farup Vej 36 og 42. Da der både skal være teknisk, forureningsmæssig og driftsmæssig forbindelse, før husdyrbrugene kan godkendes samlet, er der ikke foretaget en nærmere vurdering af, om der er forureningsmæssig forbindelse. Esbjerg Kommune meddeler på det grundlag en særskilt miljøtilladelse til husdyrproduktionen på Sdr Farup Vej 42.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område nr. 38-030-010 "Sønder Farup" i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende."

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 1.700 m fra nærmeste byzoneområde (Vadehavscentret). Nærmeste samlet bebyggelse i husdyrbruglovens forstand er den nordlige del af Vester Vedsted. Området er dog ikke omfattet af en lokalplan.

Nærmeste nabobeboelse på Præstevej 10 ligger ca. 53 m vest for husdyrbruget.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	53 m 89 m	<i>Fra eksist. stald (A) til Præstevej 10 Fra ny stald (G) til Sdr Farup Vej 36</i>	50 m
Lokalplanområde	> 50 m	<i>Ingen i nærheden</i>	50 m
Byzoneområder	1.700 m	Vadehavscentret, Vester Vedsted	50 m
Sommerhusområde	> 50 m	<i>Ingen i nærheden</i>	50 m
Naboskel	5 m 5 m	<i>Fra ny stald (G) til matr. nr. 32a Fra stald (A) til matr. nr. 42a</i>	30 m
Beboelse på samme ejendom	36 m	Fra stald (A)	15 m
Levnedsvirksomhed	> 50 m	<i>Ingen i nærheden</i>	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	> 50 m	<i>Ingen i nærheden</i>	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	52 m	<i>DGU nr. 140.2295 (husdyrvanding)</i>	25 m
Vandløb	124 m	Fra stald (A) til Kærgrøft	15 m
Dræn	> 15 m	<i>Ingen i nærheden</i>	15 m
Sø	93 m	Fra ny stald (G) til sø mod øst	15 m
Offentlig vej	30 m	Fra stald (A) til Sdr Farup Vej	15 m
Kategori 1 og 2 natur	> 10 m	<i>Inge i nærheden</i>	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav fra den nye dybstrøelsesstald og den eksisterende kostald med undtagelse af afstandskravet til naboskel vest og øst for gårdanlægget.

Dispensation for afstandskrav til naboskel

I forbindelse med udvidelsen bygges en ny dybstrøelsesstald (bygning G). Stalden placeres oveni det tidligere matrikelskel mellem nr. 36 og 42. Matrikelskellet mellem de to ejendomme er blevet flyttet, så nu ligger det placeret mindst 5 m øst for stalden og maskinhuset på nr. 36.

Ansøger oplyser, at husdyrbruget ligger på en smal matrikel. Øst for stuehuset er der en husdyrvandingsboring, som umuliggør byggeriet af stalden syd for gyllebeholderen pga. 25 m afstandskravet. Det er derfor heller ikke muligt at bygge den nye stald, så den både ligger i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer og samtidig overholder afstandskravet til naboskel.

Der søges på den baggrund om dispensation til at placere stalden 5 m fra naboskellet til Sdr Farup Vej 36.

I den eksisterende kostald (bygning A) udvides produktionsarealet med 100 m² og dermed træder afstandskravet til bl.a. naboskel i kraft, da der er forøget lugt- og ammoniakemission fra stalden. Stalden er i forvejen placeret ca. 5 m fra naboskel, og der søges på den baggrund dispensation fra afstandskravet på 30 m til naboskellet. Det bemærkes, at nabomatriklen er ubebygget, og at ansøger sammen med anden mand ejer matriklen.

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan gives dispensation fra afstandskravet fra såvel den eksisterende som den nye dybstrøelsesstald til naboskel hhv. vest og øst for gårdanlægget.

Mht. dispensationen til den eksisterende stald til det vestlige skel lægges der vægt på, at stalden er eksisterende, og at det ikke vil være proportionelt eller muligt at opføre en ny stald på ejendommen, der overholder afstandskravene. Desuden er der ingen naboer på nabomatriklen, der kan blive genereret af den forøgede produktion. Nærmeste nabo til stalden er Præstevej 10 beliggende ca. 53 m fra stalden, og afstandskravet fra stalden til naboen er dermed også overholdt.

Mht. dispensationen fra den nye stald til naboskel mod øst lægges der vægt på, at matriklen og eksisterende vandindvindingsboring ikke muliggør andre placeringer af stalden i tilknytning til hidtidige bebyggelsesarealer. Ansøger ejer naboejendommen mod øst og familien bor selv på ejendommen. Der er i forvejen produktion af kvæg på nr. 36 og merpåvirkningen fra nr. 42 forventes at være begrænset på grund af udvidelsens omfang. Desuden er øvrige afstandskrav overholdt herunder afstandskravet til nabobeboelsen på nr. 36.

Esbjerg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at den nye stald ikke må placeres nærmere end 5 m fra matrikelskellet mellem nr. 36 og 42.

På baggrund af ovenstående beskrivelse og det stillede vilkår vurderer Esbjerg Kommune, at det ansøgte ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til naboskel, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Driftsbygninger

I forbindelse med det ansøgte projekt etableres en tilbygning til den eksisterende stald på 328 m². Stalden indrettes med dybstrøelse.

Derudover øges produktionsarealet i løsdriftsstalden med 100 m² sengebåse med spalter. Denne udbygning er medtaget for at give mulighed for at rykke på nakkebommen eller fjerne nogle sengebåse eller lave andre mindre ændringer for at kunne overholde fremtidige krav til opstaldning af køerne.

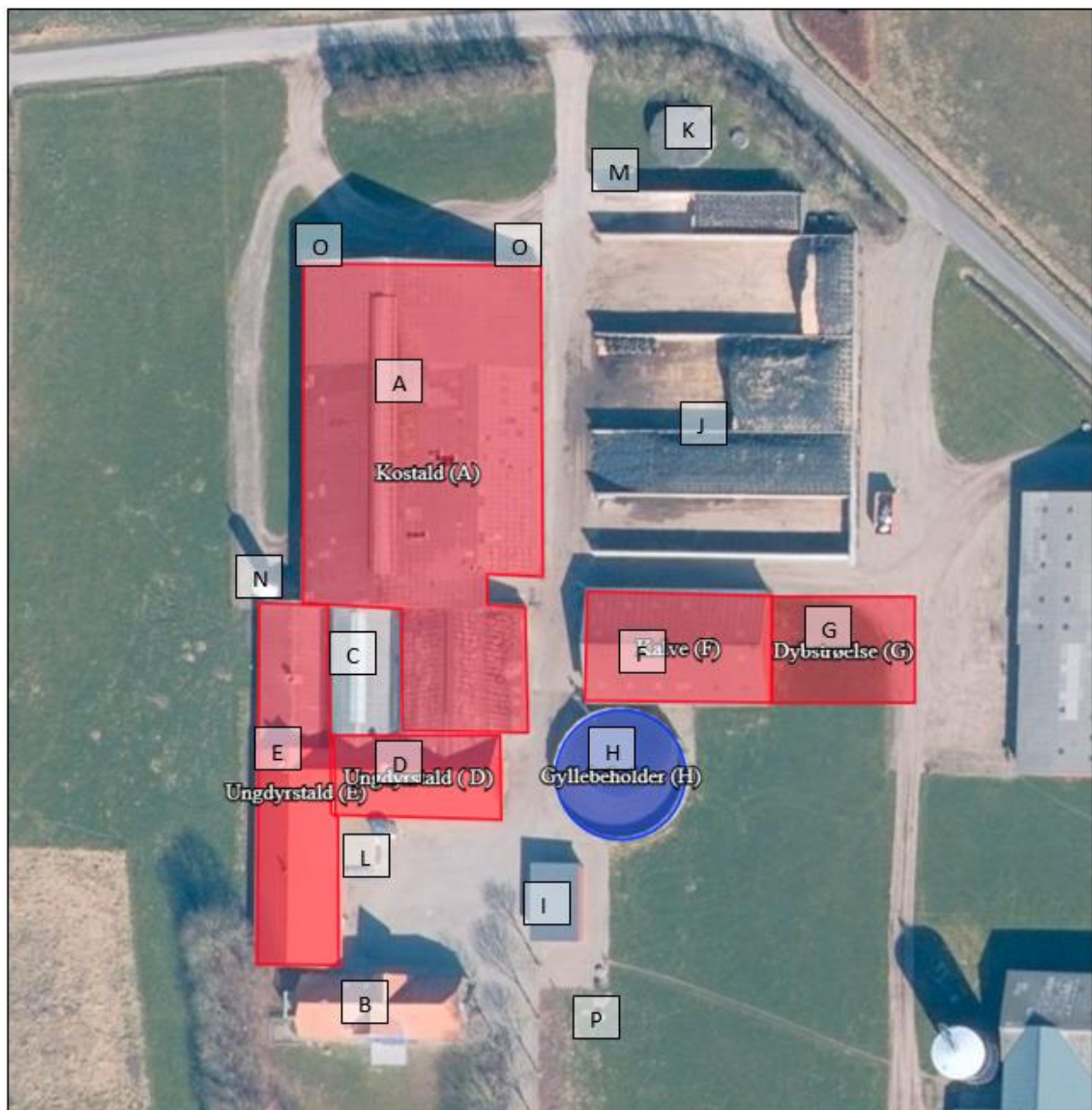
På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
A.	Kostald	2.061 m ²
B.	Stuehus	
C.	Malkecenter	
D.	Ungdyrsstald, dybstrøelse	294 m ²
E.	Ungdyrsstald, dybstrøelse og sengebåse m. fast gulv	586 m ²

F.	Kalvestald, dybstrøelse og foderhal + værksted	433 m ²
G.	Dybstrøelsesstald	328 m ²
H.	Gyllebeholder	285 m ² /1.200 m ³
I.	Garage	
J.	Ensilagesiloer	
K.	Buffertank til restvand til udsprinkling	
L.	Teknikrum til malkestald	
M.	Døde dyr	
N.	Udendørs kraftfodersilo	
O.	Afhentning af gylle til biogas ved kostald	
P.	Vandboring	

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ungdyrstald (E)	586	Blandet ventilation	3 m	(#572163) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	93
				(#571032) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	271
Kostald (A)	2061	Naturlig ventilation	3 m	(#573335) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	100
				(#572180) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	50
				(#571041) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1215
Ungdyrstald (D)	294	Blandet ventilation	3 m	(#571052) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	162
Kalve (F)	433	Naturlig ventilation	3 m	(#573332) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	62
Dybstrøelse (G)	328	Naturlig ventilation	3 m	(#573302) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	296
Sum						2249

Nudrift					
Ungdyrstald (E)	586	Blandet ventilation	3 m	(#572178) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	93
				(#572161) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	271
Kostald (A)	2061	Naturlig ventilation	3 m	(#572183) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1215
				(#572181) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	50
Ungdyrstald (D)	294	Blandet ventilation	3 m	(#571053) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	162
Kalve (F)	433	Naturlig ventilation	3 m	(#573333) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	62
Sum					1853
8 års drift					
Ungdyrstald (E)	586	Blandet ventilation	3 m	(#572179) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	93
				(#572162) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	271
Kostald (A)	2061	Naturlig ventilation	3 m	(#572184) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1215
				(#572182) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	50

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til at udvide kvægproduktionen på Sdr Farup Vej 36 og 42, 6760 Ribe. Afgørelsen er meddelt juni 2010.
- Tillæg til miljøgodkendelse, ændring af staldsystem, Sdr Farup Vej 36 og 42, 6760 Ribe. Afgørelsen er meddelt januar 2014.
- Tilsyn

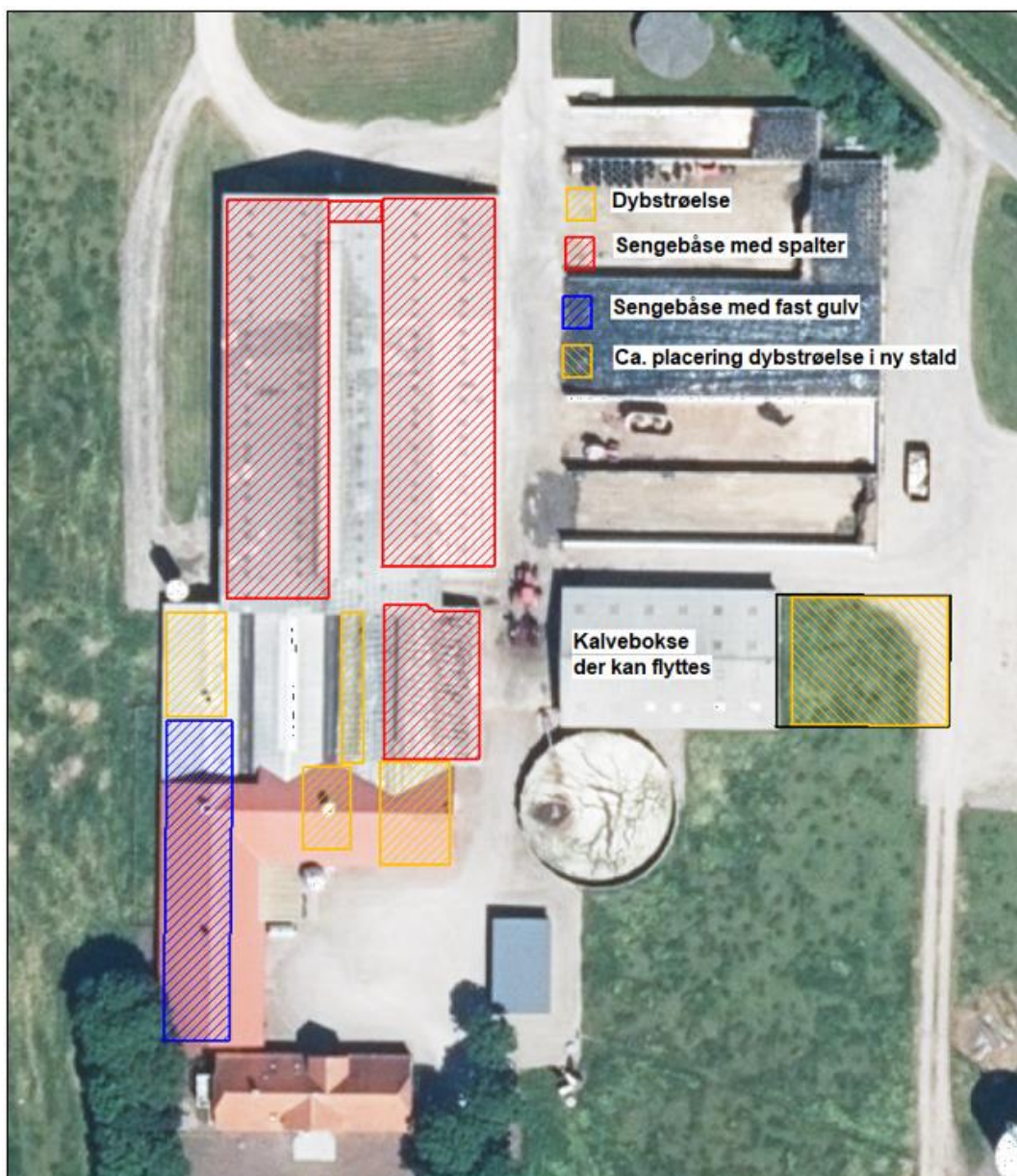
Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet er i ansøgningen opgjort ved en opmåling i staldene. Nakkebomsarealet er fratrullet.

Opmålingerne, der ligger til grund for de indtastede produktionsarealer i ansøgningen, er vist i bilag 1.

Ansøgt drift:

I alle stalde med undtagelse af kalveafsnittet i bygning F er der valgt en flexgruppe under dyretype. Flexgruppe betyder, at der på produktionsarealet frit kan skiftes mellem alle typer kvæg. Staldsystemet fastholdes som det, der er angivet i hver enkel stald/staldafsnit.

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal

Foder

Ensilage opbevares i ensilagesiloerne. Der opbevares løst foder samt mineraler m.m. i foderhallen (bygning F). Der er en udendørs silo til kraftfoder ved malkestalden. Foder blandes i en fodervogn ved ensilagesiloerne. Der blandes også foder til nr. 36 på ejendommen. Der opbevares mindre mængder foder på nr. 36. Det er også muligt, at der opbevares ensilage i markstak. Halm opbevares i en lejet lade på en anden ejendom og mindre mængder på nr. 36.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

På ejendommen er der en gyllebeholder på 1.200 m³ fra 1985. Dertil kommer gyllekanalerne.

I ansøgningen er der oplyst følgende om lageret og gødningstypen:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder (H)	Flydende				285
Nudrift					
Gyllebeholder (H)	Flydende				285
8 års drift					
Gyllebeholder (H)	Flydende				285

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Derudover er der to gyllebeholdere på en mark tilhørende nr. 36. De to gyllebeholdere er ejet af Ribe Biogas og Søren Sørensen lejer plads til 3.800 m³ i de to beholdere der samlet er 4.500 m³. Dertil lejes 1.200 m³ på Sdr. Farupvej 45, 700 m³ på Tøndervej 72 og 750 m³ på Trækærvej 7. Opbevaringskapaciteten er i alt 7.650 m³ + gyllekanalerne.

Gylle fra den nordlige del af kostalden hentes direkte fra stalden af Ribe Biogas. Den afgassede gylle leveres tilbage til de gyllebeholdere Søren Sørensen har rådighed over. Gylle fra stald E og den sydlige del af kostalden samt vand fra malkestalden og afløb fra dybstrøelse ledes til fortanken, hvorfra det pumpes i gyllebeholderen, se kort 4.

Dybstrøelse opbevares i møddingen på nr. 36 eller køres i markstak. Dette må først ske efter 3-4 måneders kompostering i stalden eller på møddingspladsen.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet, så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Vand

Vandforbruget på dette husdyrbrug anvendes primært til drikkevand og markvanding. Der forventes ikke ændringer af vandforbruget. Drikkevandet til dyrene kommer fra boringen der ligger øst for stuehuset. Vandet til stuehuset og vask af malkeanlægget kommer fra vandværk.

Ejendommens vandkopper og drikketrug efterses løbende, eventuelle lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Energi

På ejendommen forbruges der energiresourcer i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkeanlæg og mælkekøling, belysning og markvanding.

Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet, arbejdet i stalden, foderblanding, gylleomrøring m.m.

Af energibesparende teknikker kan nævnes, overskudsvarme fra mælkekøling genindvindes til opvarmning af stuehuset.

Olie

På ejendommen anvendes der olie i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet, arbejdet i stalden, foderblanding, gylleomrøring m.m. Dieselolien opbevares på Sdr Farup Vej 36.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner og opbevares i 200 liter tromler placeret på fast bund uden afløb i bygning F (Foderhal + værksted).

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares efter leverandørens anvisninger i teknikrummet ved malkestalden.

Pesticider opbevares i bygning D i et aflåst rum uden afløb. Eventuelle rester bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Medicin

Medicin opbevares i teknikrummet (bygning L). Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i teknikrummet, og afleveres til dyrlæge eller anden godkendt modtager.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende husdyrbrug, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Opbevaring af olier, kemikalier og medicin forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bil-dæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Ansøger oplyser følgende om affald:

På ejendommen er der en affaldscontainer fra Vognmand Keld Poulsen, der bruges til brandbart affald hovedsagligt ensilageplastik, storsække m.m.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, batterier eller spraydåser indsamles og afleveres på kommunal genbrugsplads.

Olieaffald afleveres til naboen Sdr Farup Vej 28, der har en maskinstation. Olieaffald afhentes sammen med maskinstationens olieaffald af en godkendt modtager af olieaffald.

Veterinært affald afleveres til dyrlægen eller anden godkendt modtager.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand.

Esbjerg Kommune bemærker, at det i ansøgningen er oplyst, at ensilageplastik og bigbags bortskaffes som forbrændingseget affald. Reglerne foreskriver, at affald skal kildesorteres og hvis muligt genanvendes/genbruges. Plastik er muligt at genbruge og det må derfor ikke afbrændes.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Overfladevand fra ensilagesiloer, befæstede arealer samt dele af tagvand ledes til en pumpebrønd, hvorfra det pumpes til udsprinkling på marken nord for Præstevej.

I forbindelse med pumpebrønden er der en buffertank (bygning K) til vandet. Denne er beliggende nord for plansiloerne.

Tagvandet ledes delvis ud på jord (tagvand på mod vest) og delvis til opsamlingsbeholder til overfladevand. Tagvandet fra den nye stald vil blive ledt ud på jorden eller til faskiner.

Afløbsforhold for restvand samt gylle ses på afløbsplanen nedenfor.

Kort 4: Afløbsforhold (blå er restvand og rød er gylle og vaskevand).

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand/restvand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel. Det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Præstevej 4 	0	FMK	83,5	83,5	142,8	Ja
Sdr Farup Vej 28 	0	FMK	83,5	83,5	287,6	Ja
Vester Vedsted 	0	NY	176,8	159,1	1196,9	Ja
Øster Vedsted 	1	NY	253,2	278,5	2129,7	Ja

Tabel 5: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Præstevej 4. Nærmeste samlede bebyggelse er Vester Vedsted, mens nærmeste byzone i ansøgningen er udpeget som Øster Vedsted. Esbjerg Kommuner vurderer, at nærmeste byzone reelt er Vadehavscentret i Vester Vedsted. Lugtgenekriteriet til denne byzone er ligeledes overholdt, da nærmeste afstand fra husdyrbruget til byzonen er ca. 1,7 km. Esbjerg Kommune vurderer, at de øvrige udpegninger er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Lugtberegninger i ansøgningen viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omboende.

Lugt fra staldene vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Da husdyrbruget er beliggende nabonært stilles vilkår for at forhindre væsentlige lugtgener for omboende. Bl.a. skal

- Daglig omrøring af gylle i staldene på Sdr. Farup Vej 42 skal ske i tidsrummet kl. 7.00 – kl. 18.00.
- pumpning af gylle fra kanaler / fortank til gyllebeholder skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.
- Udrensning af dybstrøelse og fast møg fra staldanlægget samt intern transport fra Sdr Farup Vej 42 til Sdr Farup Vej 36 skal ske på hverdage indenfor tidsrummet kl. 7.00 – kl. 18.00.

Husdyrbruget vurderes med de stillede vilkår at kunne drives uden at medføre væsentlige lugtgener fra opbevaring og håndtering af gødning.

Støj og rystelser

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

Ansøgers oplysninger:

Foderleverancer og andre transporter medfører kun kortvarig støj. Der leveres foder ca. hver 10. dag. Der blandes foder 1 gang pr. døgn mellem kl. 5 og 7.30.

Der pumpes fra kanaler/fortank til gylletank hver 3. uge.

Gylle afhentes fra kanalerne i den nordlige ende af kostalden (bygning A), og foregår efter biogas-selskabets køreplan. Afhentning foregår i gennemsnit 6 ud af ugens 7 dage.

Ventilation i bygning E (ungdyrstald) er i drift året rundt. Den er temperaturstyret, så når det er koldt, kører den minimalt eller slet ikke. I de andre stalde er der naturlig ventilation.

Vakuumpumpe og kompressor til mælketank kører hver dag året rundt, og er placeret i lukket rum. Ansøger vurderer, at drift af stationære støjklender som ventilation, kompressor og vakuumpumpe ikke vil genere omboende væsentligt.

Foderblanding foregår dagligt inde i en af de to store siloer. Der laves 4 blandinger inden for 2,5 time og blanderen kører knap en 0,5 time pr. blanding. Der ønskes fortsat blandet foder tidlig morgen inden kl. 7, så ham der blander foderet, kan hjælpe med at drive køerne hen til malkestalden m.m.

Ansøger oplyser, at i højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Ensilering starter normalt kl. 7 og er afsluttet kl. 18, dvs. aktiviteten foregår i dagtimerne. Undtagelsesvis ensileres der efter kl. 18. Ansøger oplyser om transporter, at i højsæsonen for høst af afgrøder og udbringning af gylle kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

For at sikre en optimal ensileringsproces, skal ensileringsarbejdet foregå i tørvejr. Når ensileringen er i gang, skal den afsluttes og stakken overdækkes indenfor en kort tid for at sikre, at der ikke sker en fejlforøgelse, der forringer foderkvaliteten. Der er således brug for en vis fleksibilitet, for at sikre en hensigtsmæssig drift af husdyrbruget i sæsonen for ensilering.

Transporter er beskrevet under afsnittet transport. Der forventes kun en lille ændring i antallet af transporter. Generelt forventes der ikke ændringer mht. støj i forhold til det, der er godkendt i 2010.

Grænseværdier og beregning af støj

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Det er imidlertid Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse, at der kan foreligge konkrete forhold eller omstændigheder, der medfører, at kommunen ikke umiddelbart kan lægge til grund, at fastsættelsen af støjvilkår i overensstemmelse med støjvejledningen vil være tilstrækkeligt til at sikre, at et husdyrbrug med de fastsatte vilkår kan indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i husdyrbrugloven opfyldes. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvor kommunen tidligere har modtaget klager fra de omkringboende over støj fra husdyrbruget, hvor der på husdyrbruget er særligt støjende aktiviteter, eller hvor afstanden til nærmeste naboer ikke i sig selv tilsiger, at støjgrænserne kan forventes at ville kunne overholdes. I sådanne tilfælde må kommunen afdække den konkrete støjpåvirkning fra husdyrbrugets drift, og herefter foretage en konkret vurdering af, om de fastsatte generelle støjvilkår kan forventes overholdt, og om vilkårene i øvrigt er tilstrækkelige til at sikre overholdelsen af reglerne i husdyrbrugloven.

Da husdyrbruget er placeret nabonært har Esbjerg Kommune foretaget en vurdering af, om det er sandsynligt at støjvilkårene vil kunne overholdes med den planlagte drift. Esbjerg Kommune har i den forbindelse gjort brug af et orienterende støjbergningsværktøj til stationære kilder udarbejdet af det forhenværende Grontmil/Carl Bro Acoustica. Der er ikke foretaget beregninger fra støjklender placeret indendørs i bygninger, da støjudslippet herfra forventes at være meget lav.

Esbjerg Kommune har vurderet, om det er sandsynligt at støjgrænseværdierne gældende for områdetype 3 (blandet bolig- og erhvervsområde) vil kunne overholdes med den planlagte drift. Esbjerg Kommune har i den forbindelse gjort brug af et orienterende støjbergningsværktøj udarbejdet af det forhenværende Grontmil/Carl Bro Acoustica.

Vurdering af foderblanding

Da foderblanding ligger indenfor det, der defineres som natperioden (kl. 22-07), viser resultatet af beregningerne, at det ikke er muligt at overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse på 40 dB(A) i forbindelse med foderblanding. Der beregnes 39 dB(A) og 45 dB(A) til hhv. naboen på Præstevej 10 og 11 uden tillæg af 5 dB(A) usikkerhed.

Ansøger har efterfølgende valgt at lave en tilpasning af driften, så foderblandingen venter med at starte op til kl. 7.00 om morgenen. De orienterende beregninger viser herefter, at foderblandingen kan overholde støjgrænserne i dagperioden på 45/55 dB(A), når resultatet tillægges 5 dB(A) usikkerhed. Der beregnes hhv. 34 dB(A) og 40 dB(A) til naboerne på Præstevej 10 og 11 uden tillæg af 5 dB(A) usikkerhed. For at sikre at naboerne ikke påvirkes væsentligt med støj fastholdes det med vilkår, at den daglige foderblanding først må startes op fra kl. 7.00.

Vurdering af ensilering

Det er oplyst, ensileringen strækker sig over maksimalt 10 dage om året og at ensilering som hovedregel foregår i dagtimer i tidsrummet kl. 7-18. Esbjerg Kommune vurderer, at der i perioder med ensilering er risiko for, at støjgrænserne ikke vil

kunne overholdes til naboerne på Præstevej 10 og 11, da beregninger viser et niveau ved naboskel eller 15 m fra nabobeboelserne på op til 55 dB(A), hvortil der skal lægges en usikkerhed på 5 dB(A).

Alternativet til at ensilere i siloerne vil enten være at oplagre ensilagen i markstakke, og i stedet hente foderet til ejendommen daglig, eller opføre nye plansiloer et andet sted på ejendommen. Hvis der skal bygges nye siloer længere væk fra naboerne, bliver det nødvendigt at opføre siloerne ude på marken i det åbne land. Det vurderes, at det vil koste ca. 500.000 kr. pr. silo, for hver ny plansilo, der skal etableres ude på marken.

Esbjerg Kommune vurderer, at det ud fra et teknisk/miljømæssigt perspektiv er en væsentlig bedre løsning at oplagre ensilage i de eksisterende plansiloer frem for i marken, fordi ensilagesaften og restvand opsamles fra plansiloen i modsætning til marken. Da der er beboelser i flere retninger omkring husdyrbruget, forventes daglige transporter ud i marken for at hente foder, samtidig at kunne føre til andre potentielle støjgener for de omkringboende.

Ud fra en økonomisk/ressourcemæssig betragtning giver det væsentlig bedre mening at benytte de eksisterende plansiloer, frem for at etablere nye plansilo i marken, da dette vil være forbundet med store anlægsmæssige omkostninger for husdyrbruget. Desuden er der et unødvendigt ressourceforbrug forbundet med at etablere nye plansiloer samt ressourceforbruget ifm. transport til/fra marken.

Esbjerg Kommune har undersøgt omkostningerne ved at etablere en støjskærm øverst på hver af plansiloernes vægge, for at skærme støjen mod Præstevej 11. For at opnå afskærmning ved hver silovæg, vil der minimum skulle etableres 177 m skærm til en pris på minimum 1.200 kr. pr. m svarende til en pris på 212.400 kr. (uden monteringsomkostninger). Begrænses udstrækningen af støjskærmen til de store nordligste siloer vil der skulle etableres 74 m støjskærm svarende til 88.800 kr. (uden monteringsomkostninger).

Ifølge det orienterende støjberegningsværktøj vil hegnen kunne medvirke til at reducere støjbelastningen hos naboen på Præstevej 10 med 10 dB(A) svarende til 45 dB(A).

Esbjerg Kommune vurderer, at omkostningerne forbundet med at etablere støjafskærmning på alle eller enkelte af plansilovæggene ikke står mål med den støjreduktion, der opnås ved at støjafskærme gummigeden i de 10 dage, der ensileres.

Derfor vurderes det, at lempede støjgrænser er nødvendige for virksomhedens drift og at det vil være nødvendigt at acceptere, at støjen i de få dage pr. år, der ensileres, er kraftigere end de vejledende støjgrænseværdier.

Esbjerg Kommune stiller derfor vilkår om, at støjgrænserne kan forhøjes med +5 dB(A) i dagtimerne på hverdage (kl. 7.00 -18.00) og lørdage (kl. 7.00 - 14.00) i forbindelse med ensilering i maksimalt 10 dage pr. år.

Vurdering af omrøring og tømning af gyllebeholder

Orienterende beregninger viser, at støjniveauet ved skel til nærmeste nabo på Præstevej 10 vil være 40 og 49 dB(A) ved omrøring af gyllebeholder i hhv. dag og aften timerne. Esbjerg Kommune vurderer, at støjkravene efter tillæg af usikkerhed på 5 dB(A) ikke vil være overholdt udenfor almindelig arbejdstid (hverdage kl. 7-18 og lørdage kl. 7-14), selvom omrøringen foregår afskærmet. Det vurderes, at det er proportionelt for husdyrbruget at planlægge driften, så omrøring af gyllebeholder

finder sted inden for normal arbejdstid. Der stilles derfor vilkår om, at omrøring af gyllebeholderen skal foregå på hverdage kl. 7.00 – 18.00 eller lørdage kl. 7.00 – 14.00. Hvis ansøger kan indsende dokumentation for støjgrænseværdierne også kan overholdes på øvrige dage og i andre tidsrum kan Esbjerg Kommune vælge at se bort fra vilkåret.

Ved tømning af gyllebeholderen tre gange pr. time og intern transport ifm. udbringning af gylle på markerne i planternes vækstperiode viser beregninger, at støjniveauet ved skel til Præstevej 10 vil være 38 dB(A) uanset tidspunkt på døgnet.

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan være risiko for at støjkravene ikke vil være overholdt i nattetimer, når der lægges en usikkerhed på 5 dB(A) til. Da støjgrænseværdierne ikke er overholdt i nattetimer stilles der vilkår om at udbringning af gylle ikke må foregå i nattetimerne (kl. 22.00 - 7.00). Hvis ansøger kan indsende dokumentation for støjgrænseværdierne kan overholdes i nattetimerne kan Esbjerg Kommune vælge at se bort fra vilkåret.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Transport

Til ejendommen er der tre indkørsler heraf to fra Præstevej fra nord og en fra Sdr. Farup Vej fra syd. Derudover er det muligt at køre direkte til nr. 42 fra nr. 36, hvor der opstaldes kvier. Indkørsler til ejendommen fremgår af kort 5.

Transporter i forbindelse med driften sker hovedsagligt af indkørslerne mod nord af Præstevej.

Kort 5: Ind- og udkørsler til Sdr Farup Vej 42. Rød er fra nr. 36 og blå er fra offentlig vej.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Levende husdyr	30	30
Afhentning af mælk	182	182
Indlevering af foder / korn	65	65
Transport af grovfoder	226	230
Brændstof	15	15

Udbringning af husdyrgødning, flydende	320	320
Udbringning af husdyrgødning, fast	22	30
Afhentning af gylle, biogas	316	316
Øvrige	52	52
Døde dyr	25	25
Renovation	15	15
I alt	1.268	1.280

Tabel 6: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 1.268 til ca. 1.280 årligt, dvs. en stigning på 12 transporter (1%) årligt. Stigningen skyldes primært en større husdyrgødningsproduktion og et større foderbehov.

Mange af transporterne er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen fra transporter begrænset til en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk og levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets og slagteriets køreplaner.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Der anvendes savsmuld i sengebåsene, og halm til dybstrøelsesboksene. Der er lidt støvudvikling i forbindelse med strøning. Støvudviklingen er hovedsagligt inde i bygningerne. På grund af afstanden til naboer vurderes det, at naboer ikke vil være væsentlig generet af støv.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning ved kalvene og med larvemiddel i dybstrøelsen. Samt eventuelt andre godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Samtidig stilles der vilkår om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

Der er lys i staldene døgnet rundt dog med reduceret styrke om natten (natsænkning).

Der er udendørs lys af privat karakter ved gårdspladsen, der er tændt, når det er mørkt.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderen, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderen ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Dieselolie opbevares på ansøgers ejendom på Sdr Farup Vej 36.

Sprøjtemidler opbevares i bygning D i et aflåst rum uden afløb.

Gyllebeholderen er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderen placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderen med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gyllebeholderen tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en

større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. Ejendommens gyllebeholder ligger, hvor det er forholdsvist fladt, hvilket gør at der i tilfælde af lækage på gyllebeholderen er mindre risiko for at gylle løber ud over et større område. På ejendommen er der en traktor med frontlæsser og halm-baller, der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Esbjerg Kommunes vurdering:

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld. Gyllebeholderen er senest kontrolleret i den 28. marts 2019 uden anmærkninger.

Gyllebeholderen på Sdr Farup Vej 42 er beliggende i en afstand af ca. 186 m fra Kærgrøft og ca. 196 m fra Mejerigrøft.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø ($>100 \text{ m}^2$) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarm-system, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skråner med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderen på Sdr Farup Vej 42 er beliggende mere end 100 m fra vandløb, og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader, er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøtilladelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan, der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

Der bygges en dybstrøelsesstald i forlængelse af foderhallen (bygning F). Stalden får samme højde og bredde som bygning F, dvs. ca. 16 m bred og ca. 5,5 m høj. Den præcise længde er endnu ikke afgjort, men den bliver højst 21 m lang. Taget bliver gråt eternit, som der også er på bygning F. Siderne bliver øverst grå gardiner og nederst røde stålplader. Hele den østvendte gavl beklædes med røde stålplader.

Stalden placeres, så den ligger, hvor der tidligere var skel mellem ansøgers to ejendomme på Sdr Farup Vej 42 og 36. Da der ikke må bygges over et naboskel, er skellet mellem de to ejendomme blevet flyttet, så der bliver mindst 5 m fra stalden til naboskel. Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m.

Det ansøgte er i byggestil og farver identisk med de eksisterende bygninger.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere den nye stald, da der på ejendommen ikke er eksisterende overskydende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Den nye driftsbygning opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Sdr Farup Vej 42, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Det ansøgte omfatter almindeligt landbrugsbyggeri af en størrelse, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyggeri. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Produktionsarealet på Sdr Farup Vej 42 udvides ved det ansøgte projekt fra 1.853 m² til 2.249 m² i kvæg. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal inkl. arealet mellem og omkring bygningerne ca. 1,1 ha.

Ansøger ejer udover Sdr Farup Vej 42 også naboejendommen Sdr Farup Vej 36, hvor der ligeledes er produktion af kvæg. Den nye staldbilbygning vurderes ikke at kunne betegnes som et fællesanlæg for begge ejendomme.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved den nye stald, der arkitektonisk opføres som andre stalde.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsvurdering. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 2. De vigtigste uddrag af landskabsvurderingen er gengivet herunder.

Det ansøgte byggeri opføres på kanten af marsken. Marsken er sårbar overfor etablering af større tekniske anlæg og større byggerier i de tilstødende områder, som kan skæmme og forstyrre ind på marskfladen.

Landskabet er fladt og det ansøgte byggeri er synlig fra Sdr Farup Vej både nord og syd for gårdanlægget. Da byggeriet opføres ved og bag eksisterende bygninger spolerer byggeriet ikke kiggene udover marsken, og det slører ikke overgangen mellem bebyggelsen og marsken.

Merpåvirkningen af landskabet vurderes derfor at være ubetydelig, og da den nye stald opføres i samme arkitektur, materialer farver, som de eksisterende bygninger på ejendommen, vurderes byggeriet at være tilpasset landskabet.

Det vurderes, at det ansøgte byggeri med følgende stillede vilkår kan indpasses i landskabet og at det ikke er i strid med landskabsbindingerne i kommuneplanen:

Vilkår til ansøgte

- Stalden (bygning G jf. kort 2) skal opføres med samme højde (ca. 5,5 m) og bredde (ca. 16 m) som eksisterende bygning F jf. kort 2, der forlænges. Længden må maksimalt være 21 m. Stalden skal opføres med gråt tag, røde stålplader i gavle og sider som eksisterende bygning, der forlænges.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke omkringliggende naturområder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra stalddafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2537,6	113,8	2651,4
Nudrift	2173,0	113,8	2286,8
8 års-drift	2173,0	113,8	2286,8

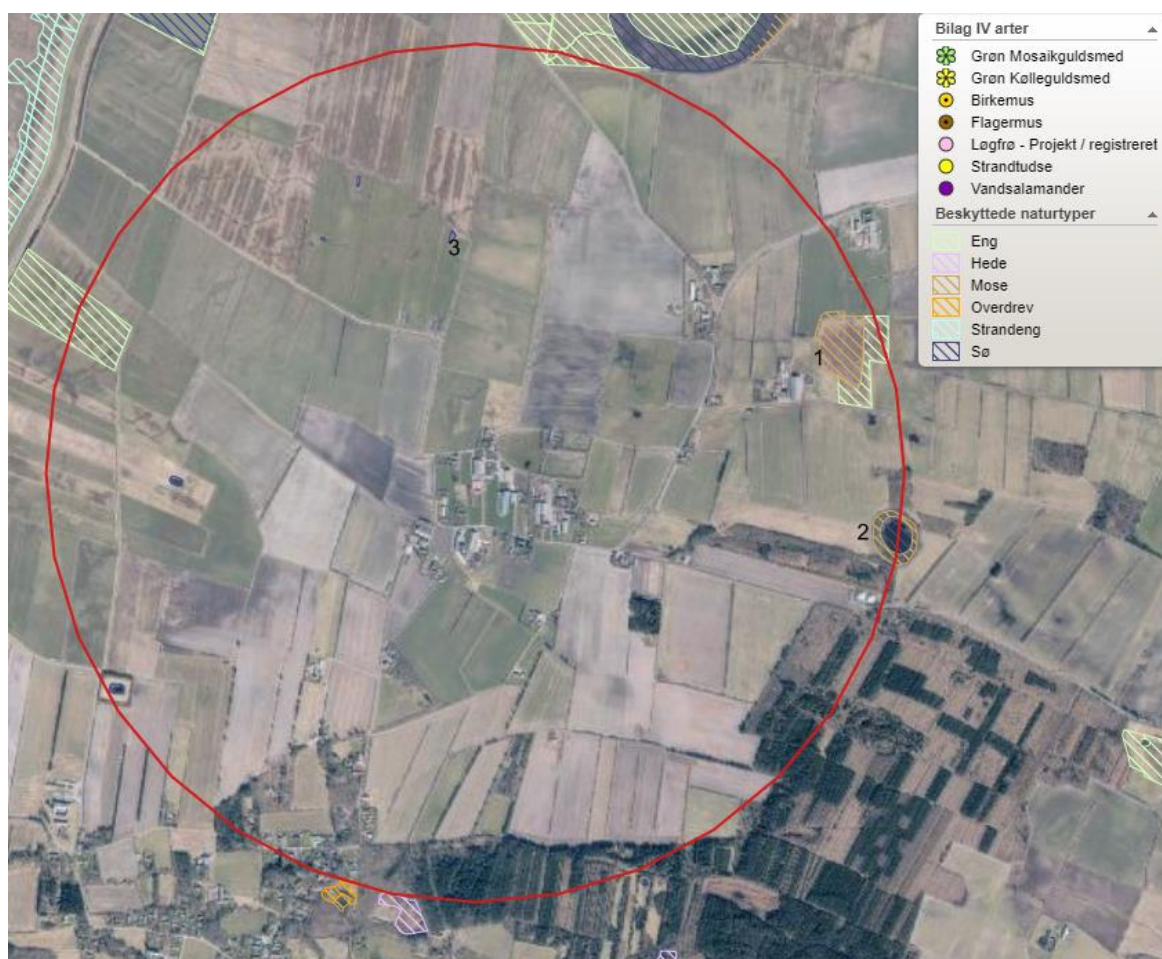
Tabel 7: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 2.286,8 kg NH₃-N/år til 2.651,4 kg NH₃-N/år

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.500 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

Kort 6: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 8 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kate- gori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidra- ger)	Beskyttelsesniveau
1	Mose og eng	0,0	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelast- ning over 1,0 kg N/ha/år
2	Mose og sø	0,0	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelast- ning over 1,0 kg N/ha/år
3	Sø	0,0	0,1	Ej kategori	Ej relevant	-
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Ingen i nærheden		
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr på int. na- turområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-		-	-	Arealerne umiddelbart nord og vest for anlægget er EF fuglebeskyttelsesområde. Der er dog tale om marker i omdrift, med gødningsnorm.		

Tabel 8. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Arealerne omkring anlægget (mod nord og vest) er EF fuglebeskyttelsesområde. Områderne modtager en høj belastning, men der er tale om marker i almindelige omdrift og med gødningsnorm. Belastningen har derfor ingen betydning.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 2.651 kg NH₃-N/år. Dette niveau for ammoniakemissionen er 27 kg NH₃-N/år større end det beregnede BAT-krav på 2.624 kg NH₃-N/år. Ifølge § 25 stk. 5 kan kommunen i særlige tilfælde fravige emissionsgrænseværdierne, hvis det godtgøres, at kravet konkret ikke vil være proportionelt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Årsagen til at BAT-kravet ikke er overholdt er, at produktionsarealet i løsdriftsstalden øges med 100 m² sengebåse med spalter. Det er medtaget at give mulighed for at rykke på nakkebommen eller fjerne nogle sengebåse eller lave andre mindre ændringer for at kunne overholde fremtidige krav til opstaldning af køerne.

Normalt regner man med, at det kun er BAT at indføre teknologier der koster mindre end 100 kr. pr. kg NH₃-N/år. Med en overskridelse af de vejledende BAT-emissionskrav på kun 27 kg er der kun 2.700 kr. pr. år til at indføre teknologi der er BAT. Det er ikke muligt at indføre nogen ammoniakreducerende teknologi for kun 2700 kr. pr. år. Derfor er den planlagte udvidelse af produktionsarealet BAT.

Esbjerg Kommune vurderer, at det herudfra er godtgjort, at BAT-kravet i denne konkrete sag og i det konkrete staldafsnit ikke er proportionelt og at emissionsgrænseværdien dermed kan fraviges.

Esbjerg Kommune vurderer herefter, at husdyrbruget har reduceret ammoniak-emissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT). Esbjerg Kommune har gennemgået beregninger og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger, der ligger til grund for beregningerne.

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Bilag 1 Produktionsarealer i stalde

Kostald A

Sengebåse med spalter

Vest side: $48,4 \times 12,3 \text{ m} = 595,32 \text{ m}^2$

Nakkebomaareal: $48,4 \times 0,8 + 42 \times 1,1 \text{ m} = 84,92 \text{ m}^2$

Vest side i alt: $510,4 \text{ m}^2$

Overgang mellem sider: $2,5 \times 6,3 \text{ m} = 15,75 \text{ m}^2$

Østside: $44,7 \times 13,6 \text{ m} = 608$

Nakkebomsareal: $44,7 \times 0,5 + 38 \times 1,9 \text{ m}^2 = 95 \text{ m}^2$

I alt østside 513 m^2

Goldkoafdeling: $18,7 \times 11,7 \text{ m} = 218,8 \text{ m}^2$

Nakkebomsareal: $15,5 \times 0,9 + 18 \times 0,75 \text{ m} = 27,45 \text{ m}^2$

I alt goldkoafdeling: $191,4$

Sengebåse med spalter i alt: 1215 m^2

Spaltebokse bruges som dybstrøelse: $2,7 \times 18,3 \text{ m} = 49,5 \text{ m}^2$

Ungdyrstald E

Sengebåse med fast gulv: $39 \times 8 \text{ m}$

Nakkebomsareal $14,2 \times 1,5 + 18,5 \times 1,1 \text{ m}$

I alt $270,35 \text{ m}^2$

Dybstrøelse $12,8 \times 7,2 \text{ m} = 92,16 \text{ m}^2$

I ansøgt drift søges der flexgruppe alle kvæg

Ungdyrstald D

Dybstrøelse til kalve $12,4 \times 8,4$ og $5,8 \times 10$ i alt $162,2 \text{ m}^2$

Ansøgt flexgruppe

Kalve F

Kalvebokse med dybstrøelse 36 kalvebokse á $1,1 \times 1,32 \text{ m}$ og 4 kalvebokse á $2,2 \times 1,1 \text{ m} = 62 \text{ m}^2$

Ny tilbygning til kalve 296 m^2

Bilag 2 Landskabsvurdering

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område nr. 38-030-010 "Sønder Farup" i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende."

Projektbeskrivelse

Der bygges en dybstrøelsesstald i forlængelse af foderhallen (bygning F). Stalden får samme højde og bredde som bygning F, dvs. ca. 16 m bred og ca. 5,5 m høj. Den præcise længde er endnu ikke afgjort, men den bliver højst 21 m lang. Taget bliver gråt eternit, som der også er på bygning F. Siderne bliver øverst grå gardiner/net og nederst røde stålplader. Hele den østvendte gavl beklædes med røde stålplader.

Stalden placeres, så den ligger, hvor der tidligere var skel mellem ansøgers to ejendomme på Sdr Farup Vej 42 og 36. Da der ikke må bygges over et naboskel er skellet mellem de to ejendomme flyttet, så der er mindst 5 m fra stalden til naboskel. Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m.

Det ansøgte er i byggestil og farver identisk med de eksisterende bygninger.

Bindinger

Det ansøgte byggeri ønskes opført inden for følgende bindinger i kommuneplanen:

- KP 22-34 Større sammenhængende landskaber
- KP 22-34 Værdifuldt Landskab
- KP 22-34 Værdifuldt Kulturmiljø
- KP 22-34 Landskabskarakterområder
- KP 22-34 Kystnærhedszonen

Værdifulde landskaber

De værdifulde landskaber udgør de mest sårbare og unikke landskaber i kommunen og er landskaber, der i særlig grad skal beskyttes og bevares.

De værdifulde landskaber skal som hovedregel friholdes for alt byggeri og anlæg. Undtagelsen er byggeri og anlæg, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af en landbrugs- eller skovbrugsejendom idet de primære erhverv har en særstatus i det åbne land. Barmarksprojekter og ikke erhvervsmæssigt nødvendige udvidelser af eksisterende ejendomme kan ikke ske inden for de værdifulde landskaber.

Nødvendigt byggeri og anlæg skal tilpasses landskabet ved placering, skala, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tekniske anlæg skal indpasses bedst muligt i terrænet og vigtige ind- og udsigtskiler skal friholdes. Tilpasning skal ske med udgangspunkt i landskabskarakterkortlægningen og særligt de sårbarheder, der er beskrevet i analysen. Karakterkortlægningen er udarbejdet ud fra en fast metode. Ved at tage udgangspunkt i karakterkortlægningen sikres det, at vilkår og krav om tilpasning stilles på et ensartet grundlag på tværs af kommunen.

Større sammenhængende landskaber

Byggeri og anlæg herunder store husdyrbrug, der ikke kan placeres uden for de større sammenhængende landskaber, skal søges placeret og tilpasset, så de ikke

ødelægger muligheden for at opleve de store sammenhængende landskaber. Særligt omkring ådalene skal der være fokus på, at byggeri kan skabe barrierer, der spærrer for visuelle sammenhænge. Ved tilpasning forstås placering, skala, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tilpasning skal ske med udgangspunkt i landskabskarakterkortlægningen og særligt de sårbarheder, der er beskrevet i analysen.

Værdifuldt Kulturmiljø

Et kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, der ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Et værdifuldt kulturmiljø rummer en bærende kulturhistorisk fortælling som udgøres af en bebygget struktur.

Husdyrbruget på Sdr Farup Vej 42 er beliggende indenfor kulturmiljøområde nr. 18.2 "Sønder Farup og Yder Bjerrum". Heraf fremgår det, at Sønder Farup er en lille landsby på randen af marsken, hvor byggeaktiviteten i det 20. årh. har været beskeden. Derfor er stadig bevaret en række fine gårde omkring det gamle vejforløb. Ved flere af gårdene er dog opført nyere staldbygninger. Landsbyen ligger ud til den åbne marsk, og da den er lavt beliggende, er den blevet hærget af en del stormfloder. Bebyggelsen er åben, og mellem gårdene ses marsken. Sandsynligvis har gårdene førhen ligget noget tættere, men de er nu dels slået sammen og dels udflyttet. Byen har et stort antal fungerende gårde, heriblandt også en række ældre helstøbte anlæg. Som helhed fremstår bebyggelsen som et absolut bevaringsværdigt landsbymiljø med mange gode enkeltbygninger. Landsbyen rummer kun få nyere huse.

Det åbne marskland med det frie udsyn er kulturmiljøets bærende bevaringsværdi. Sdr Farup er domineret af store landbrugsbygninger, der udgør en homogen helhed. Marsklandsbyen har en bevaret gårdstruktur og landlige omgivelser. Generelt meget velholdt bygningsmasse, der er stor og i en positiv udvikling. Gårdenes bygningsvolumen er ekspanderet. Kulturmiljøet er sårbart over for ændringer, der udvisker/ændrer de fine kig mellem bygningerne, skalaen, dimensionerne og byggeskikken samt vejforløb og græsrabatter.

Landskabskarakterområde

Husdyrbruget er beliggende uden for landskabskarakterområder, men grænser op til landskabskarakterområde nr. 561.22 Marsken.

Indenfor landskabskarakterområderne skal landskabets karakter understøttes og udvikles. Særlige natur- og kulturhistoriske værdier skal søges bevaret.

I landskabskarakteranalysen står der følgende om projekter, der kan påvirke ind i marsken: *"Da karakterområdets terræn er meget fladt og da det er sparsomt med beplantning, vil karakterområdet være sårbart overfor etablering af større tekniske anlæg og større byggerier i de tilstødende karakterområder, som kan skæmme og forstyrre ind på marskfladen."*

Kystnærhedszonen

Områder indenfor kystnærhedszonen og den kystnære del af byen skal friholdes for byggeri, anlægsarbejder eller større beplantninger, der forringer kystens landskabelige, kulturhistoriske og naturmæssige værdi medmindre området er udpeget som et udviklingsområde.

Planmæssigt og funktionelt begrundet byggeri og anlæg skal så vidt muligt etableres i tilknytning til byerne og til eksisterende byggeri.

Byggeri og anlæg med behov for kystnær placering eller erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri skal tilpasses landskabet og eventuelt afskærmes med slørende beplantning, så det påvirker kystlandskabet mindst muligt. Geestranden og kystskrænterne friholdes for byggeri, anlæg og terrænreguleringer der kan udviske oplevelsen af kystlandskabet.

Topografi

Ejendommen er beliggende i Sdr. Farup, ca. 5 km sydøst for Ribe. Afstanden til kysten er ca. 2 km. I Sdr. Farup er der både landbrug og beboelser med og uden landbrugspligt.

Landsbyen ligger på en hedeslette på kanten af Marsken. Terrænet er meget fladt og byggeriet kommer til at ligge ca. i kote 4 m. Der er ikke større terrænspring foruden Geestranden umiddelbart nord og vest for Præstevej. Her er der et terrænspring på ca. 1 meter.

Sdr Farup Vej 42 og det ansøgte byggeri mellem de eksisterende bygninger er synlig fra Sdr Farup Vej både nord og syd for husdyrbruget.

Bevoksning

Sdr Farup er beliggende på kanten af Geesten til den lavereliggende Marsk mod nordvest og bakkeø mod sydøst. Marsk- og engområderne er stor set friholdt for beplantning. Inde på bakkeøen er der væsentlig mere beplantning særligt N-S gående læhegn og større sammenhængende skovområder herunder Vester Vedsted og Sønder Farup Bjergplantager.

I Sdr Farup er der både småbeplantninger og læhegn, der historisk har haft til hensigt at skærme for vestenvinden. Ved ansøgers ejendomme på Sdr Farup Vej 36 og 42 er der solitære træer som allétræer langs de sydlige indkørselsveje til ejendommene, der giver en oplevelse af et åbent storskala-landskab. Generelt er der i landsbyen indsigt til de store gårdanlæg ved færdsel af Sdr Farup Vej og Præstevej.

Ifølge landskabskarakteranalysen og kulturmiljøplanen er landskabet sårbare over for ny bebyggelse, anlæg, tilplantning mv., der kan sløre den klare grænse mellem marsken og bebyggelsen eller visuelt opdele den store sammenhængende marskflade. Ligeledes er landskabet sårbart over for byggeri, beplantning m.v. der kan hindre det frie udsyn til de åbne landbrugsarealer mellem landsbyerne. Kiggene mellem bebyggelsesklyngerne ud over marsken bør bevares.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er placeret på de højere dele af terrænet og følger Geestranden samt de stedlige veje. Landsbyen Sdr Farup er domineret af store landbrugsbygninger i et landskab, der udgør en homogen helhed. Miljøet er ifølge kulturmiljøplanen unikt, idet der nok findes store bygninger, men indtrykket er ikke dominerende, og luft og udsyn skaber en åben struktur, der virker harmonisk. Et særligt karakteristisk træk i marsklandsbyerne er de store ubebyggede tofter, der giver mulighed for udsyn over det flade landskab.

Ansøgers gård er den største i området. Det vurderes, at det ansøgte byggeri ikke er af et omfang, der ændrer væsentligt på bebyggelsesstrukturen eller oplevelsen af landskabet. Byggeriet forhindrer ikke kiggene udover marsken og det slører ikke overgangen mellem bebyggelsen og marsken, da det opføres bag eksisterende bygninger og anlæg.

Byggeriet afviger i øvrigt ikke fra det øvrige byggeri på husdyrbruget med hensyn til byggestil herunder materiale- og farvevalg.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Foruden de stedlige veje er der ikke tekniske anlæg i umiddelbar nærhed af det ansøgte.

Marsken er sårbar overfor etablering af større tekniske anlæg og større byggerier i de tilstødende områder, som kan skæmme og forstyrre ind på marskfladen. Dette er ikke tilfældet ved det ansøgte byggeri.

Kulturforhold

Nærmeste beskyttede sten- og jorddige er beliggende 220 m øst for anlægget, og vil ikke blive påvirket af det ansøgte byggeri. Der er ingen øvrige kulturforhold i området, der har betydning for det ansøgte projekt.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke de stedlige kulturforhold væsentligt.

Sårbarhed

Da det ansøgte byggeri opføres på kanten af marsken, skal det sikres, at det ikke konflikter med de hensyn, der gælder inden for karakterområdet Marsken. Marsken er sårbar overfor etablering af større tekniske anlæg og større byggerier i de tilstødende områder, som kan skæmme og forstyrre ind på marskfladen.

Ifølge Kulturmiljøplanen er området sårbart over for ny bebyggelse, anlæg, tilplantning mv., der kan sløre den klare grænse mellem marsken og bebyggelsen eller visuelt opdele den store, sammenhængende marskflade. Man bør specielt undgå bebyggelse, beplantning mv., der kan hindre det frie udsyn til og fra kirkerne, men også de åbne landbrugsarealer mellem landsbyerne og kiggene mellem bebyggelsesklyngerne ud over marsken bør bevares.

Udvidelse af staldanlægget vurderes ikke at ændre væsentligt på gårdsanlæggets nuværende udtryk i landskabet, da udvidelsen sker som forlængelser af eksisterende stald bag eksisterende bygninger.

Konklusion

Det ansøgte byggeri opføres på kanten af marsken. Marsken er sårbar overfor etablering af større tekniske anlæg og større byggerier i de tilstødende områder, som kan skæmme og forstyrre ind på marskfladen.

Landskabet er fladt og det ansøgte byggeri er synlig fra Sdr Farup Vej både nord og syd for gårdanlægget. Da byggeriet opføres ved og bag eksisterende bygninger spolerer byggeriet ikke kiggene udover marsken, og det slører ikke overgangen mellem bebyggelsen og marsken.

Merpåvirkningen af landskabet vurderes derfor at være ubetydelig, og da den nye stald opføres i samme arkitektur, materialer farver, som de eksisterende bygninger på ejendommen, vurderes byggeriet at være tilpasset landskabet.

Det vurderes, at det ansøgte byggeri med følgende stillede vilkår kan indpasses i landskabet og at det ikke er i strid med landskabsbindingerne i kommuneplanen.:

Vilkår til ansøgte

- Stalden (bygning G jf. kort 2) skal opføres med samme højde (ca. 5,5 m) og bredde (ca. 16 m) som eksisterende bygning F jf. kort 2, der forlænges. Længden må maksimalt være 21 m. Stalden skal opføres med gråt tag, røde stålplader i gavle og sider under gardiner/net.

